

E. U. de Profesorado de E.X.B. 'María Sedes Sapientiae'

Grao en Educación Primaria

Materias			
Curso 1			
Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V51G120V01101	Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino	1c	6
V51G120V01102	Educación: Teoría e historia da educación	1c	6
V51G120V01103	Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos	1c	6
V51G120V01104	Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento	1c	6
V51G120V01105	Socioloxía: Socioloxía da educación	1c	6
V51G120V01201	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria	2c	6
V51G120V01202	Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria	2c	6
V51G120V01203	Historia: Historia do presente	2c	6
V51G120V01204	Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento	2c	6
V51G120V01205	Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino

Materia	Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino			
Código	V51G120V01101			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Blanco Navarro, Marta			
Profesorado	Blanco Navarro, Marta			
Correo-e	marta.blanconavarro@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
Descrición xeral	Esta materia forma parte do módulo 5: "Organización do espazo escolar, materiais e habilidades docentes", de carácter básico, con 6 créditos ECTS. Pretende proporcionar aos alumnos e ás alumnas os coñecementos científicos e as técnicas necesarias para reflexionar os distintos aspectos e ámbitos da Organización Escolar. Así mesmo, preténdese unha aproximación á realidade educativa que vaia preparando ao futuro mestre/a para desenvolver o seu traballo nos centros escolares, entre outros ámbitos de posibilidades laborais.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria

C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
C21	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar no periodo 6-12
C26	Coñecer o currículo escolar destas ciencias
C27	Suscitar e resolver problemas asociados coas ciencias á vida cotiá
C29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
C30	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudantes
C32	Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais
C59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
C64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D11	Traballo nun contexto internacional
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Iniciativa e espírito emprendedor
D22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Planificación das secuencias de aprendizaxe e organización das situacións de traballo na aula, no espazo de xogo	A1 A4	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B10 B11 B12	C8 C10 C20 C21 C30 C32 C59	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D16 D17 D18 D21
Comprender que a dinámica diaria da Educación Infantil é cambiante en función de cada neno/a, grupo e situación, e saber ser flexibles no exercicio diario da función docente.	A1 A2 A3	B2 B3 B5 B10	C8 C10 C20 C32 C59	D1 D2 D6 D7 D8 D12 D16 D18 D20 D21

Valorar a importancia da estabilidade e regularidade do contexto escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso harmónico e integral dos nenos e as nenas.		B11 B12	C20 C29	D2 D7 D8 D9 D12 D13 D15 D16 D17 D18
Saber traballar en equipo con outros profesionais e colaborar cos diferentes sectores da comunidade educativa e da contorna, coa finalidade de planificar secuencias de aprendizaxe e organizar situacións de traballo na aula e no espazo do xogo, identificando as peculiaridades do período de 0-3 anos e 3-6 anos.	A2 A4 A5	B1 B9 B12	C12 C21 C30 C64 C66	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D10 D12 D14 D17 D18 D19 D20 D21 D22
Ter unha imaxe realista de si mesmo, actuar conforme ás propias conviciones, asumir responsabilidades, tomar decisións e relativizar as posibles frustracións.		B12		D1 D2 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D14 D16 D17 D18 D20 D21
Tomar conciencia da complexidade dos procesos educativos en xeral e dos procesos de ensino-aprendizaxe, nas etapas obrigatorias do sistema educativo.	A1 A4	B1 B9 B11 B12	C27	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D13 D17 D18 D21
Analizar e aplicar distintas estratexias metodolóxicas para organizar espazos, materiais e tempos, en función dos diferentes modelos didácticos e das características e peculiaridades do neno/a.	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B9 B11	C8 C10 C59 C64	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D21

Coñecer experiencias internacionais e exemplos de experiencias innovadoras en Educación Infantil para aplicalas na aula.	A1 A4	B1 B11 B12	C21 C26 C27 C29 C30 C64 C66	D1 D2 D3 D4 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro, atendendo aos criterios de control de calidade.	A1 A4	B1 B9	C21 C26 C29 C30 C64 C66	D1 D2 D3 D7 D8 D9 D13 D17 D18 D21

Contidos	
Tema	
INTRODUCIÓN	Nocións introductorias
FUNDAMENTACIÓN CONCEPTUAL	A Organización Escolar O centro como unidade organizativa: funcións directivas, de xestión pedagóxica e administrativas O centro e a comunidade educativa
SUBSISTEMA AMBIENTAL/CONTEXTUAL	Os Poderes Públicos e a educación como servizo de interese público Estrutura do Sistema Educativo Español Avaliación de centros
SUBSISTEMA DE PLANIFICACIÓN	Plan/é institucionais O centro como unidade organizativa: funcións de goberno e de coordinación
SUBSISTEMA ESTRUTURAL	Organización dos axentes educativos, recursos, espazos, horarios e actividades
SUBSISTEMA RELACIONAL	Participación nos centros educativos O clima organizativo Potenciar unha cultura de centro que fomente a corresponsabilidade A convivencia como reto nas organizacións educativas
SUBSISTEMA DE DIRECCIÓN E LIDERADO	Liderado educativo
SUBSISTEMA DE CAMBIO/DESENVOLVO ORGANIZATIVO	A avaliación como elemento de mellora e de aumento de calidade Tipos de avaliación Criterios de avaliación en Educación Infantil e en Educación Primaria
ORGANIZACIÓN ESCOLAR DIFERENCIADA	Análise e experiencias
A ORGANIZACIÓN ESCOLAR NO PRACTICUM	Achegas da Organización Escolar ao Practicum

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	6	8
Lección maxistral	15	41	56
Aprendizaxe baseado en proxectos	13	10	23
Estudos/actividades previas	7	18	25
Obradoiro	9	10	19
Seminario	2	4	6
Probas de tipo test	2	2	4
Estudo de casos/análisis de situacións	1	5	6

Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	2	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da materia e explicación da guía docente
Lección maxistral	Os aspectos teóricos da materia Organización do Centro Escolar levarán a cabo a través deste tipo de metodoloxía
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización grupal en horas prácticas do proxecto PBL (Problem-Based Learning) Asígnanse grupos e casos a sorteo Computa para a avaliación continua
Estudos/actividades previas	Realización de forma individual/grupal de preparación de temas para expor. Serán asignados durante o cuadrimestre, unha vez avanzadas as clases. Computa para a avaliación continua
Obradoiro	Realización de diversas actividades con metodoloxía individual e/ou grupal durante as clases prácticas
Seminario	A través de seminarios, charlas ou conferencias de tipo específico durante o curso, abordaranse temas específicos. Supoñen un complemento das clases teóricas e poden xurdir ao longo do cuadrimestre

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudos/actividades previas	Titoría e seguimento dos traballos de aula, con obxecto de orientar e facilitar o proceso de atender e resolver dúbidas de cada un/a de os estudantes. Horario de Titoría académica: concretarase a principio de curso
Aprendizaxe baseado en proxectos	O alumnado poderá consultar individualmente ou co seu grupo, calquera cuestión relacionada co PBL. Horario deTitoría académica: concretarase a principio de curso

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Probas de tipo test	Proba para a avaliación das competencias adquiridas. Realización e nota individual. Data: consultar o calendario correspondente na páxina web da Escola de Maxisterio_calendario	40	A1 A3 A4	B1 B3 B6 B9 B12	C26 C27 C66	D1 D2 D3 D6 D8 D13 D14 D15
Estudo de casos/análisis de situacións	Realización, entrega do documento final e exposición oral do PBL. Nas datas fixadas durante o curso. Realización e nota grupal.	40	A2 A3 A5	B1 B3 B4 B5 B9 B10 B11 B12	C8 C10 C12 C21 C26 C29 C30 C32 C59 C64 C66	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D20 D21

Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Preparación e exposición oral dalgún tema ou aspecto do temario a tratar. Distribuiranse temas e datas ao longo do cuadrimestre	20	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B4 B5 B6 B7 B9 B12	C20 C21 C26 C27 C30 C32 C59 C66	D1 D2 D3 D4 D6 D8 D9 D10 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

Outros comentarios sobre a Avaliación

A nota final da materia ten dous compoñentes:1. O traballo realizado polo/o alumno/a durante o curso (Avaliación Continua); 2- A proba escrita. No caso de non superar a materia na primeira convocatoria, a nota de Evaluacón Continua manterase ata a segunda convocatoria.

Os alumnos que non alcancen o 80% da asistencia a clase, deberán axustarse a un exame específico, dado a esixencia grupal do Proxecto .

Este documento é unha declaración de intencións sobre o traballo dos estudantes na materia; polo que pode sufrir lixeiras modificacións derivadas do consenso co grupo clase ou por circunstancias imprevistas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Antúnez, S. y Gairín, J., **La organización escolar**, Graó, 2006

Blanco, M., **La organización escolar**, CEU Ediciones, 2013

Decreto 374/1996, do 17 de outubro, **Regulamento Organico das escolas de educación infantil e dos Colexios de educación Primaria da comunidade autonoma de galicia**,

Decreto 105/2014, do 4 de septembro, **Currículo de Educación Primaria da comunidade autonoma de Galicia**,

Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, **Ley Orgánica para la Mejora de la Calidad Educativa**, BOE, 2013

Bibliografía Complementaria

Alonso, J., **Motivación y aprendizaje en el aula**, Aula XXI, 2000

Campo, A., **Herramientas para los directivos escolares. II**, Wolters Kluwer, 2012

Constitución Española, 1978

Decreto 330/2009, do 4 de xuño, **Currículo da Educación Infantil na comunidade autonoma de Galicia**,

Del Pozo, M., **Liderazgo. En Aprender hoy y liderar mañana**, Tekman Books, 2016

Delors, J., **La educación encierra un tesoro**, UNESCO, 1996

Gómez, M.E., **Curriculo de educación infantil y primaria**, San Dámaso, 2015

INEE, **Boletín de Educación del Instituto Nacional de Evaluación**, MEC,

Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, **Ley Orgánica de Educación**, BOE, 2006

Melgarejo, X., **Gracias, Finlandia: qué podemos aprender del sistema educativo de más éxito**, Plataforma, 2015

Montero, A., **Selección y evaluación de directores de centros educativos**, Wolters Kluwer, 2012

Torrego, J.C., **El plan de convivencia: fundamentos y recursos para su elaboración y desarrollo**, Alianza, 2010

Saint, D. y Funes, S., **Gestión eficaz de la convivencia en los centros educativos**, Wolters Kluwer, 2012

Vaello, O., **Cómo dar clase a los que no quieren**, Graó, 2011

Zabalza, A., **El practicum en la formación universitaria: estado de la cuestión**, Revista de educación, 2011, 354

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/V51G120V01201

Outros comentarios

Axudará ao proceso de asimilación, ademais da asistencia a clase teórica e práctica, a consulta habitual de Portais educativos como o do Ministerio de Educación, Cultura e Deporte, o Portal Educativo da Xunta de Galicia e algúns dos propios centros educativos. Así mesmo, será un momento oportuno para seguir con interese as noticias mediáticas referidas ao mundo da Educación.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Educación: Teoría e historia da educación				
Materia	Educación: Teoría e historia da educación			
Código	V51G120V01102			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Varela Iglesias, Miriam			
Profesorado	Varela Iglesias, Miriam			
Correo-e	miriamvarelaiglesias@hotmail.com			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
C22	Relacionar la educación con el medio, y cooperar con las familias y la comunidad
C24	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar

C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
C64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ambito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D18	Creatividade
D22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Analizar, comprender e avaliar a educación como feito e como acción-intervención desde os marcos teóricos que nos proporcionan tanto a teoría da educación como o saber facer historia da educación.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B6 B9 B12	C1 C7 C10 C12 C13 C17 C20 C24 C64 C68	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D9 D12 D14 D16 D22
2. Analizar a evolución histórica das institucións educativas formais e non formais tendo en conta os condicionamentos sociais, políticos e normativos así como comprender o fenómeno educativo desde a Teoría da Educación.	A1 A2 A3 A4 A5	B5 B6 B9 B11	C1 C10 C14 C17 C20 C24	D1 D2 D3 D6 D7 D9 D14 D15 D16 D22
3. Desenvolver un coñecemento reflexivo e crítico da avaliación que permita comprender a complexidade do proceso educativo.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B5 B11	C1 C7 C10 C13 C14 C15 C17 C68	D1 D8 D9 D14 D15 D16 D18 D22
4. Valorar a acción educativa do mestre de educación primaria como un proceso de intervención profesional, o que supón explicar, xustificar e xerar pedagogicamente a súa intervención tanto desde os fundamentos teóricos da educación como desde os procesos históricos que a sustentan.	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B5 B6 B7 B8 B9	C1 C10 C15 C22 C24 C62 C68	D1 D2 D3 D7 D8 D13 D14 D15 D22

Contidos

Tema

CONCEPTO, FINALIDADES E SISTEMAS EN EDUCACIÓN.	1. A educación e o fenómeno educativo. 2. Perspectivas pedagóxicas da acción educativa. 3. Ámbitos da educación.
O COÑECEMENTO CIENTÍFICO DA EDUCACIÓN	1. Introdución á investigación educativa. 2. A corrente dos Annales.
AXENTES E INSTITUCIÓNS EDUCATIVAS	1. Evolución histórica e novas perspectivas do Sistema escolar. A escola de onte.
*TEORIAS EDUCATIVAS CONTEMPORÁNEAS E HISTORIA DA *EDUCACION PRIMARIA	Escola Tradicional Escola Nova. Escola Tradicional. Contexto social e cultural do Movemento da Escola Nova. A Escola Nova como núcleo configurador da Pedagoxía Contemporánea: Primeiras experiencias do Movemento. Os principais teóricos da Escola Nova: Dewey, Kerschensteiner, Decroly, Claparède, Montessori, Ferrière. Novas realizacións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	40	10	50
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	40	10	50
Lección maxistral	42	8	50

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Realizarase un traballo de investigación sobre algunha institución educativa, ou sobre algún tema de interese relacionado coa materia.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Os alumnos terán que impartir unha clase práctica inspirándose nun autor da Escola Nova. Este traballo farase en grupo.
Lección maxistral	As leccións que conforman o temario desta materia serán elaborados e presentados de maneira expositiva ao grupo de clase polo profesor, achegando a documentación necesaria para o coñecemento dos contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Traballos de aula	O alumno poderá resolver as súas dúbidas nas horas de tutoría co profesor individualmente.
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	O alumno poderá resolver as súas dúbidas nas horas de tutoría co profesor individualmente.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos de aula	O alumno realizará un traballo de investigación en grupo sobre unha institución educativa.	20	
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Impartirán en grupo unha clase práctica inspirándose nun autor da Escola Nova.	20	
Lección maxistral	Realizarase unha proba escrita ao final do cuadrimestre.	40	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia será necesaria a asistencia a clase, contando un 20% na nota. Terase en conta ademais a presentación dun traballo de investigación e a exposición dun autor da Escola Nova. Ademais deberanse ter realizadas outras actividades que se fagan durante o curso. Os alumnos que non poidan asistir deberán comunicalo ao profesor ao principio do cuadrimestre para concretar a súa situación. A data de exame será a publicada oficialmente na web da facultade. O horario de *tutoría será os mércores ás 11:30*h.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

NEGRÍN FAJARDO, O. (Coord.),, **Historia de la Educación Española,**, Uned, 2006

Bibliografía Complementaria

CARREÑO,M, **Teorías e instituciones contemporaneas de la educación**, SINTESIS, 2000

AYUSTE, A. y OTROS, **Planteamientos de pedagogía crítica.**, Graó, 1994.

CAPITAN DIAZ, A, **Historia de la educación en España: De los orígenes al Reglamento General de Instrucción Pública. T. II: Pedagogía contemporánea**, Dykinson, 1.991 y 1.994

ESCOLANO BENITO, A., **La educación en la España contemporánea. Políticas educativas, escolarización y culturas pedagógicas**, Biblioteca Nueva, 2002

ESCOLANO BENITO, A, **Historia de la Educación II.**, Anaya, 1985

ESTEBAN MATEO, L. y LOPEZ MARTIN, R., **Historia de la enseñanza y de la escuela**, Tirant lo Blanch, 1994

FEBVRE, L., **Combates por la historia**, Ariel,, 1970

GABRIEL, N. DE, **Leer, escribir y contar. Escolarización popular y sociedad en Galicia (1875-1900)**, Ed.do Castro, 1990.

GABRIEL, N. DE., **Alfabetización y escolarización en España (1887-1950)**, Revista de Educación 14, 1997

GABRIEL FERNÁNDEZ, N., **Escolarización y sociedad en Galicia (1875- 1900)**, Universidad de Santiago, 1987

PORTO UCHA, A.S, **La Institución Libre de Enseñanza en Galicia.**, O Castro, 1985

TUÑÓN DE LARA, M., **¿Por qué la historia?.**, Salvat, 1981

TIANA, A., OSSENBACH, G., y SANZ, F., (Cord.), **Historia de la Educación (Edad Contemporánea)**, UNED, 2002

COSTA RICO, A., **Historia da Educación e da Cultura en Galicia. (Séculos IV-XX)**, Edicións Xerais, 2004

PUELLES BENÍTEZ, M., **Historia de la educación en España. Siglo XIX.**, UNED, 1989.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos

Materia	Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos			
Código	V51G120V01103			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Muñoz Prieto, María del Mar			
Profesorado	Muñoz Prieto, María del Mar			
Correo-e	mmunoz@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
Descrición xeral	Coa Psicoloxía do Desenvolvemento preténdese que o alumno poida coñecer o proceso do cambio e maduración que se produce no ser humano desde o seis ata os doce anos, aínda que esta disciplina abarca todos os cambios que se producen na persoa ao longo de todo o ciclo vital. A través da Psicoloxía do Desenvolvemento, poderemos coñecer os cambios dos procesos psicolóxicos e comportamentais			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionales e sociais
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer o desenvolvemento da Psicoloxía Evolutiva da infancia nos períodos de 6 a 12 anos e recoñecer as características da personalidade na infancia e como se ve influída pola herdanza e polo medio.	A1 A2 A3 A3 A4 A4	B1 B2 B2 B6	C2 C13 C17	D1 D2 D3 D4 D5 D8 D16 D18

Saber promover a adquisición de hábitos ao redor da observación	A1	B2	C8	D1
	A2	B3	C17	D1
	A3		C27	D2
	A4		C29	D2
			C30	D3
			C41	D7
			C43	D8
			C44	D8
				D9
				D9
				D10
				D16
				D17
				D17
				D19
				D21

Contidos	
Tema	
1. PARADIGMAS E TEORÍAS DO DESENVOLVEMENTO HUMANO	1.1. Principais aproximacións á Psicoloxía do desenvolvemento. 1.2. As grandes controversias conceptuais. 1.3. Modelos e teorías explicativas do desenvolvemento humano.
2. CONTEXTOS E FACTORES DO DESENVOLVEMENTO NA IDADE ESCOLAR	2.1. Características e determinantes fundamentais do desenvolvemento humano. 2.2. Etapas do desenvolvemento.
3. DESENVOLVEMENTO FÍSICO E PSICOMOTRIZ DOS 6 A 12 ANOS	3.1. O desenvolvemento da psicomotricidade. 3.2. Construción do esquema corporal.
4. DESENVOLVEMENTO COGNITIVO E DA LINGUAXE	4.1. Enfoque piagetiano. 4.2. Enfoque do procesamento da información. 4.3. Desenvolvemento da linguaxe de 6 a 12 anos. 4.4. A linguaxe oral, a lectura e a escritura.
5. DESENVOLVEMENTO DA PERSONALIDADE, AFECTIVO E EMOCIONAL	5.1. O desenvolvemento da personalidade: o desenvolvemento do concepto do eu. 5.2. O desenvolvemento afectivo e emocional: Desenvolvemento das emocións.
6. DESENVOLVEMENTO SOCIAL	6.1. O desenvolvemento da conduta social no período escolar: 6-12 anos. 6.2. O grupo de iguais. Intervención para resolver problemas entre iguais. 6.3. Desenvolvemento das emocións.
7. DESENVOLVEMENTO NA ADOLESCENCIA	7.1. A chegada do pensamento formal. 7.2. O desenvolvemento socioemocional do adolescente. 7.3. Desenvolvemento moral. 7.4. Problemas psicosociais durante a adolescencia.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	18	40	58
Traballos de aula	11	22	33
Presentacións/exposicións	7	15	22
Debate	4	10	14
Probas de tipo test	1	0	1
Probas de resposta curta	4	1	5
Traballos e proxectos	6	6	12
Outras	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a que o alumno poida tomar contacto coa materia así como reunir información sobre os estudantes.
Lección maxistral	Exposición de contidos teóricos que axuden a fomentar o xuízo crítico e a reflexión.
Traballos de aula	Resolución de actividades, traballos individuais e/ou en grupo na aula, baixo a supervisión do docente.
Presentacións/exposicións	Todos os alumnos deberán realizar unha exposición coa presenza dos seus compañeiros dun tema proposto polo profesor e relacionado coa materia. Realizarase en grupo e será tutorizado polo docente.
Debate	Actividades nas que o alumnado poida defender posturas contrarias sobre un tema determinado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	A atención personalizada realizarase a través da orientación dos alumnos. Previamente as titorías deben ser acordadas co profesor
Traballos de aula	A atención personalizada realizarase a través da supervisión aos alumnos, nos temas que se traballarán o o grupo-aula.
Actividades introdutorias	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos, en especial durante os primeiros días na Escola de Maxisterio de Vigo. Realizarase unha breve introdución dos contidos xerais da materia de Psicoloxía do Desenvolvemento.
Debate	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos para preparar a exposición dos debates. Previamente deberase realizar unha procura das fontes de información existentes sobre o tema a debater na aula.
Presentacións/exposicións	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos, para para preparar a exposición na aula, así como para resolver dúbidas dos temas propostos na aula.
Probas	**Descrición**
Probas de resposta curta	A atención personalizada realizarase a través da valoración de probas realizadas na aula.
Traballos e proxectos	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos achega do tema que debe traballar en grupo. As titorías serán obrigatorias, e consistirán en guiar aos alumnos para que poidan realizar de maneira óptima o seu traballo teórico, que deberá ir acompañado sempre dunha presentación na aula. Para iso, concretarase día e hora.
Outras	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos mediante titorías (ben e nivel grupal e/ou individual). Titorías: Luns e Mércores, de 13.00 a 14.00 h.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Presentacións/exposicións	O alumno deberá presentar un traballo realizado en grupo sobre un tema proposto polo profesor. Devandito traballo presentarase na aula.	30	A1 A2 A3 A4	B2 B6	C2 C8 C13	D1 D2 D8
Probas de tipo test	Para superar a materia, o alumno deberá responder a unha proba tipo test, que ten que estar aprobada.	50				D1 D2 D8 D9
Probas de resposta curta	O alumno deberá entregar ao profesor, cando este solicíteo, reflexións ou valoracións dalgún artigo de revista ou capítulo de libro, froito dunha lectura previa.	10				D1 D2 D8 D9
Outras	Valorarase a asistencia e a participación (de maneira continuada), así como o bo comportamento na aula.	10				D8 D9

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia será preciso que os estudantes entreguen todas as actividades e prácticas propostas. Ademais, é necesario que obteñan en cada proba, actividades ou prácticas obxecto de avaliación, como mínimo un 50% da cualificación nese apartado.

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades obxecto de avaliación, poderán recuperalas no exame da convocatoria de xullo; no devandito exame incluiranse preguntas correspondentes a esas prácticas non superadas ou non entregadas.

Para os estudantes que sigan a avaliación continua, os traballos serán obrigatorios, e contará a asistencia a clase do alumno, que tamén será obrigatoria, tanto nas clases teóricas como nos grupos pequenos (clases prácticas). Esíxese a asistencia regular de polo menos o 80% das sesións). Os traballos entregaranse nas sesións de grupo pequeno, segundo o calendario que se estableza.

No caso de que algún estudante non poida seguir a avaliación continua e o traballo en grupo titorizado polo docente, realizará unha proba na que se avaliarán as competencias básicas da materia, que incluirá contidos teóricos e prácticos.

As datas para a realización dos exames serán as mesmas que os estudantes de avaliación continua. Día do exame: Consultar páxina Web.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Berger, K., **Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia**, Panamericana, 2007

Bisquerra, R., **Inteligencia emocional en educación**, Síntesis, 1990

Córdoba, A. I.; Descals A., y Gil Mª. D, **Psicología del desarrollo en la edad escolar**, Pirámide, 2006
Delval, J., **El desarrollo humano**, SIGLO XXI, 2002
Gesell, A, **El niño de 0 a 5 años**, Paidós, 1985
Myers, D., **Psicología**, Panamericana, 2006
Trianes, M. V., y Gallardo, J. A. (Coord.), **Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares.</**, Pirámide, 2004
Toro, j., y ezpetela, L., **Psicopatología del desarrollo**, Pirámide, 2014

Bibliografía Complementaria

Fuentes, Mª. J., y González, A, **Psicología del desarrollo. Teoría y prácticas**, Aljibe, 2006
Fuentes, M. J., De la Morena H. L., y Bargas, C, **Psicología del desarrollo**, Aljibe, 1995
García, J. A., y Lacasa, P., **Psicología evolutiva**, Aljibe, 1994
González, A., Fuentes, M. J., De la Morena H. L., y Bargas, C., **Psicología del desarrollo**, Aljibe, 1995
Maíllo, J. Mª., **Psicología del desarrollo: en una perspectiva educativa**, CEPE, 2006
Papalia, D., **Psicología del desarrollo**, Graw Hill., 2009

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/V51G120V01205

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/V51G120V01104

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento				
Materia	Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento			
Código	V51G120V01104			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Ayuso Manso, María Jesús			
Profesorado	Ayuso Manso, María Jesús			
Correo-e	mjayuso@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisteriovigo.com			
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D14	Razoamento crítico

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
1- Coñecer e comprender os problemas filosóficos no seu contexto e entender a vinculación con outras manifestacións culturais do momento	B5	C13 C14	D1 D3
2- Coñecer e entender os esquemas de pensamento que estiveron e están presentes na nosa configuración mental	B5	C13 C14	D3 D7
3- Coñecer as ideas que forxan o noso presente.	B5	C14	D3 D14
4- Desenvolver a capacidade para organizar coherentemente ideas e pensamentos	B5	C62	D1 D6 D7
5- Capacidade para analizar, valorar e discutir argumentos alleos		C13 C62	D1 D3 D14
6- Capacidade para interpretar críticamente os textos			D1 D3 D7 D14

Contidos	
Tema	
1-A filosofía como pensamento que se ocupa de problemas específicos.	Introdución: filosofía, historia e problemas específicos
2- As diversas respostas que se deron ao longo da historia dos problemas expostos.	1- A modernidade como unha forma concreta de civilización. 2- A filosofía nun mundo global.
3- Os esquemas de pensamento que configuraron o que somos	3-Filosofías do século XX. 4- A posmodernidad

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	15	30	45
Seminario	11	33	44
Lección maxistral	21	21	42
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	14	16
Outras	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Os traballos tutelados son traballos individuais, curtos relacionados cos diferentes temas.
Seminario	Os seminarios son sesións de discusión e diálogo partindo dun texto.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos temas da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	A atención personalizada realizarase nas horas de tutoría, nas clases de grupos pequenos e medianos e sempre que o alumno demándea
Seminario	Os seminarios realízanse con grupos medianos e isto permite unha relación máis personalizada.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballo tutelado	Diferentes traballos individuais relacionados co temario.	30	B5		D3 D14
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame final	50		C13 C14	D7
Outras	Participación activa en clases e seminarios. Avaliarase cunha rúbrica	20		C14	D7 D14

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que non asisten a clase ou que teñan mais do 20% de faltas de asistencia, serán avaliados do seguinte modo:
- Exame final específico (50% da nota)
- Lectura de dous libros propostos pola profesora e exame escrito sobre estes libros (50% da nota).

As datas oficiais do exame final pódese consultar na Web do centro.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Barrio Maestre, J. M., **Los límites de la libertad**, Rialp, 1999

García Morente, M., **Lecciones preliminares de Filosofía.**, Encuentro, 2007

Gevaert, J., **El problema del hombre**, 13 edición, Sígueme, 2003

Laín Entralgo, P., **Sobre la amistad**, Revista de occidente, 1972

Yepes Stork R. y Aranguren Echevarría, J., **Fundamentos de Antropología**, 6ª edición, EUNSA, 2003

Bibliografía Complementaria

Frankl, V., **El hombre en busca de sentido**, Herder, 2004

Marías, J., **La felicidad humana**, Alianza Editorial, 2005

Rojas, E., **El hombre light**, Temas de hoy, 2007

Scheler, M., **El puesto del hombre en el cosmos**, Escolar y Mayo, 2017

Recomendacións

Outros comentarios

Non hai materias que sexan *requisto para cursar esta. Esta materia non é requisito para ningunha outra.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Socioloxía: Socioloxía da educación				
Materia	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Código	V51G120V01105			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Ciga Tellechea, Elena			
Profesorado	Ciga Tellechea, Elena			
Correo-e	elena.cigatellechea@ceu.es			
Web	http://http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia trata dunha introdución á dimensión sociolóxica da educación. Principalmente realizarase unha aproximación a este campo das ciencias sociais.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
C21	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar no periodo 6-12
C22	Relacionar la educación con el medio, y cooperar con las familias y la comunidad

C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C24	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar
C28	Valorar as ciencias como un feito cultural
C29	Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostenible
C31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C48	Fomentar a lectura e animar a escribir
C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
C64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos as ensinanazas descritas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ambito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Iniciativa e espírito emprendedor
D22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaces de utilizar as achegas da socioloxía como un instrumento de análise e comprensión da realidade	A1 A2 A3	B8 B9 B10	C9 C10 C23 C28 C29 C31 C34 C35 C64 C69	D20
Analizar a educación como un feito social, como unha institución básica na sociedade actual. Analizar as súas funcións sociais, as súas transformacións e os seus conflitos.		B12		
Descubrir os aspectos sociais non pedagóxicos implicados nos procesos educativos (transformacións sociais, economía e mercado de traballo, política).			C10 C23	
Comprender as demandas institucionais da educación no contexto actual: *multiculturalidad e *interculturalidad, desigualdade, segregación, discriminación, inclusión e exclusión social, impacto das linguaxes visuais, familias, relacións de xénero, relacións *intergeneracionales...		B4 B6 B9	C9 C10 C14 C15 C23 C35	D13
Analizar o impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das tecnoloxías.			C23	
Coñecer a evolución da institución familiar, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e de educación no contexto familiar, para poder *interactuar eficazmente coas familias.			C20 C21 C22 C24	

Avaliar as accións dentro e fóra dos centros educativos destinadas á formación cidadá		B4 B5 B7 B10	C9 C14 C29	D15 D22
Comprender textos complexos, sintetizar e traballar con diferentes tipos de informacións. E saber expresarse correctamente por escrito e de maneira oral en público.	A4 A5	B3 B11	C48 C69	D1 D2 D3 D5 D6 D14 D16
Ser capaces de escoitar e comprender aos demais, de facerse entender un mesmo (de forma oral e escrita), e de asumir a responsabilidade propia e do grupo.	A4	B5	C13 C62	D7 D8 D9 D12 D17 D18 D19 D21

Contidos	
Tema	
A perspectiva sociolóxica, conceptos xerais e perspectivas teóricas sociolóxicas.	- A perspectiva sociolóxica na vida cotiá. - A socioloxía como ciencia: orixes e desenvolvemento. - A socioloxía da educación: definición, obxecto de estudo e niveis de análises. - As achegas da socioloxía clásica: *Comte, *Durkheim, Marx e *Weber.
Cultura e educación.	- Culturas familiares e cultura escolar: a reprodución cultural e os factores sociais do rendemento escolar. - Culturas xuvenís e educación.
Contexto social, cambios *sociodemográficos e acceso ao mercado de traballo. Políticas educativas.	Relación entre sistema social e sistema educativo, funcións sociais da educación, e retos educativos nos novos escenarios sociais: o abandono escolar.
Educación e cidadanía.	A diversidade cultural no contexto escolar, o xénero nos procesos de interacción...
O impacto das Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC) na educación.	A revolución do TIC e a sociedade da información: os riscos e as novas oportunidades que ofrecen.
Socioloxía da interacción na aula e resolución de conflitos.	A escola como *microsociedad, o currículo oculto, a socialización na aula, a *disrupción na aula, a violencia escolar...
Socioloxía da familia.	A análise sociolóxica da familia: a rápida transformación da institución familiar na sociedade actual, diversidade de modelos fronte ao modelo tradicional, a socialización no marco da familia, os modelos de socialización familiar, a relación familia-escola...

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	0	20
Estudos/actividades previas	0	34	34
Debate	6	0	6
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	6	20	26
Traballo tutelado	8	20	28
Titoría en grupo	2	8	10
Presentacións/exposicións	10	8	18
Outros	0	6	6
Probas de resposta curta	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición e explicación por parte do profesor dos contidos teóricos da materia obxecto de estudo.
Estudos/actividades previas	Sempre, antes de cada sesión presencial maxistral, o alumnado deberá ler e traballar pola súa conta a documentación ou o material proposto e facilitado polo profesor.

Debate	Charla aberta entre o grupo de alumnos e o profesor. Poderá centrarse nun tema ou *subtema dos contidos da materia, no comentario ou análise dalgún exemplo ou caso concreto, na posta en común dalgún exercicio ou tarefa desenvolvida previamente de maneira individual ou *grupal...
Resolución de problemas e /ou exercicios de forma autónoma	Realización de diversas tarefas ou *iinformes sobre temáticas tratadas na materia.
Traballo tutelado	Realización dun traballo teórico-práctico en pequenos grupos de traballo.
Titoría en grupo	Directrices de elaboración do traballo, supervisión e resolución de dúbidas.
Presentacións/exposicións	Exposición oral ante o grupo clase do traballo teórico-práctico realizado nos pequenos grupos de traballo.
Outros	*Tutorías individuais: Cada alumno terá a opción de manter co profesor as *tutorías individuais que necesite para a resolución de calquera dúbida relacionada coa materia. Dentro do horario semanal (pero fóra das horas de clase) reservarase unha hora para #o devandito #fin.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Outros	*Tutorías individuais que proporcionarán atención personalizada ao alumno para a resolución de dúbidas ou a aclaración de calquera cuestión relacionada coa materia. O horario dispoñible para ditas *tutorías concretarase nos primeiros días de clase.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Asistencia a clase e PARTICIPACIÓN nas diferentes actividades realizadas nela: explicación de contidos, debates, postas en común...	10	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B4 B5 B6 B7 B8 B10 B11	C20 C22 C23 C24 C69	D1 D2 D3 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Traballo tutelado	Consistirá na avaliación da parte escrita do traballo teórico-práctico realizado nos pequenos grupos de traballo.	15	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B4 B5 B6 B7 B8 B10 B11 B12	C20 C22 C23 C24 C69	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D21 D22
Presentacións/exposicións	Avaliarase a exposición oral e pública dos traballos tutelados realizados en pequenos grupos.	15	A1 A2 A4	B11	C20 C69	D1 D3 D5 D9 D18
Probas de resposta curta	Exame final. Poderá combinar as preguntas curtas con algunha pregunta un pouco máis longa de desenvolvemento. No entanto, isto concretarase ao longo do cuadrimestre.	60	A1 A5	B6 B8 B9 B10 B12	C20 C21 C22 C23 C24 C69	D1 D3 D14 D15 D20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a materia e calcular a media co resto de cualificacións, será necesario obter, como mínimo, unha nota de 5 no exame final.Os alumnos que por razóns xustificadas non poidan asistir a clase regularmente, ou aqueles que asistan a menos do 80% das sesións, acolleranse ao seguinte plan de avaliación:-Traballos tutelados (con exposición individual)= 40%-Exame final= 60%Importante: estes alumnos deberán porse en contacto coa profesora durante os primeiros días de curso.Para saber as datas e horas dos exames (tanto o da convocatoria de decembro-xaneiro como o da convocatoria de xullo), consultar o calendario oficial de exames da escola.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Giddens, A., **Sociología**, 7ª ed., Alianza, 2014

Giddens, A. y Sutton, P.W., **Conceptos esenciales de sociología**, Alianza, 2015

Taberner Guasp, J., **Sociología y educación. El sistema educativo en sociedades modernas. Funciones, cambios y conflictos**, 4ª ed., Tecnos, 2009

Trinidad Requena, A. y Gómez, J., **Sociedad, familia y educación. Una introducción a la sociología de la educación**, Tecnos, 2012

Bibliografía Complementaria

Asensio, M., Corriente, A., López, J.L. y Thorpe, C., **El libro de la sociología**, Akal, 2016

Bauman, Z., **¿La riqueza de unos pocos nos beneficia a todos?**, 3ª imp., Paidós, 2017

Carbonell, J., **La escuela: entre la utopía y la realidad. Diez temas de sociología de la educación**, Octaedro, 1996

Elias, N., **Sociología fundamental**, Gedisa, 2008

Fernández Palomares, F., **Sociología de la educación**, Pearson, 2010

Giner, S., **Sociología**, 2ª ed., Península, 2010

Giner, S., Lamo de Espinosa, E. y Torres, C., **Diccionario de sociología**, 2ª ed., Alianza, 2006

Guerrero Serón, A., **Manual de sociología de la educación**, Síntesis, 2002

Quintana Cabanas, J. M., **Sociología de la educación**, Dykinson, 1993

Rodríguez Olaizola, J.M., **Hoy es ahora (gente sólida para tiempos líquidos)**, Sal Terrae, 2011

Rodríguez Olaizola, J.M., **Mosaico humano**, Sal Terrae, 2015

Sennett, R., **La corrosión del carácter: las consecuencias personales del trabajo en el nuevo capitalismo**, 12ª ed., Anagrama, 2013

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria				
Materia	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria			
Código	V51G120V01201			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Vázquez Hernández, Alberto			
Profesorado	Vázquez Hernández, Alberto			
Correo-e	albertovazquezh2679@hotmail.com			
Web				
Descrición xeral	O currículo é o eixo sobre o que se desenvolve o labor educativo, tanto nolos seus aspectos conceptuais (concepcións, compoñentes, niveis, **etc), como nos procedementos (procesos de deseño, posta en práctica, avaliación, **etc), por iso é polo que sexa unha materia fundamental na preparación do futuro docente de Educación Primaria. Esta materia ten como meta fundamental axudar ao alumnado a adquirir e desenvolver competencias relacionadas co coñecemento, as técnicas e as actitudes necesarias para deseñar, executar e avaliar o currículo correspondente a unha aula de Educación Primaria no sistema educativo español regulado na Comunidade Autónoma de Galicia.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina

C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e evaluar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C18	Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D22	Motivación pola calidade
D23	Sensibilidade por temas medioambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1.Analizar e comprender os procesos educativos na aula e fóra dela relativas ao período de 6 - 12 anos.		B1 B2 B4 B8 B10 B11 B12	C7 C8 C9 C11 C15 C17	D1 D2 D8 D13 D14
2 Coñecer e analizar os elementos básicos do currículo de Educación Primaria e cuestionar críticamente as diversas tendencias e propostas curriculares da administración educativa.	A3 A5	B1 B2 B8 B11 B12	C5 C8 C16 C17	D1 D2 D6 D8 D9 D14 D16 D22
10. Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e de aprendizaxe na aula atendendo ás necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.	A2	B1 B2 B4 B5 B11	C16 C17 C18	D2 D8 D13 D14 D15 D22
4.Seleccionar, desenvolver e avaliar os contidos del currículo mediante recursos didácticos adecuados e promover las competencias correspondentes en os estudantes.	A5	B1 B2 B3 B8 B11	C15 C16 C17 C18	D2 D6 D8 D9 D13 D14 D23
5.Lograr unha capacidade de relación e de comunicación, así como de equilibrio emocional nas variadas circunstancias da actividade profesional.	A4	B2 B5 B8 B10 B11	C7 C12 C15 C18	D9 D13 D17
6. Capacitarse para traballar en equipo cos compañeiros e outros profesionais dentro e fóra do centro como condición necesaria para a mellora da súa actividade profesional, compartindo saber e experiencias.	A5	B2 B5 B10	C13 C14 C18	D9 D15
7. Preparar, seleccionar o construír materiais didácticos e utilizalos en os marcos específicos de las distintas disciplinas atendendo a os principios teóricos básicos de la globalización e de a súa aplicación a las etapas de la Educación Primaria.	A2	B1 B2 B4 B11	C15 C16	D6
8. Desenvolver a capacidade para recompilar, analizar, elaborar, crear, seleccionar e avaliar materiais curriculares adecuados ás características do alumno de Educación Primaria. Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, dos procesos de ensino-aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.	A2 A3	B10 B11	C7 C16	D2 D9 D22

9. Empregar a avaliación, na súa función propiamente pedagóxica e non meramente acreditativa, como elemento regulador e promotor do ensino, da aprendizaxe e da súa propia formación.	A3	B1 B2 B5 B9	C9 C12 C16 C18	D1 D2 D8 D9 D15 D22
10. Potenciar o rendemento académico dos alumnos e do seu progreso escolar, no marco dunha educación integral.	A5	B3 B4 B5 B9 B12	C12 C13 C14 C15	D2 D8 D9 D13 D15 D22
11. Asumir a necesidade de desenvolvemento integral continuo, mediante a autoevaluación da propia práctica.	A5	B2 B9 B10 B12	C9	D8 D14 D15 D22
12. Comprender que a dinámica diaria en Educación Primaria é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación. Saber ser flexible no exercicio da función docente.		B3 B4 B12	C7 C11 C12	D13 D15 D16 D17 D22

Contidos	
Tema	
1. Teorías e modelos currriculares.	1.1. Teorías sobre o currículo 1.2. Os modelos de escola e de aula en relación co currículo.
2. Compoñentes didácticos do proceso de ensino-aprendizaxe.	2.1. Docente, discente e contidos de aprendizaxe na educación escolarizada. 2.2. O proceso de ensino-aprendizaxe: análise.
3.-O currículo de Educación Primaria	3.1. Leis orgánicas vixentes en materia de currículo. 3.2. O desenvolvemento das leis orgánicas. 3.3. O Decreto de Currículo de Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia. 3.4. Elementos do currículo.
4.-As funcións do profesor de Educación Primaria	4.1. Función didáctica: deseño e programación, de aplicación de programas e de avaliación. 4.2. Función orientadora e titorial. 4.3. Función de participación na organización do centro. 4.4. Función de investigación e innovación.
5. Os obxectivos e as competencias no currículo de Educación Primaria.	5.1. Metas e obxectivos. 5.2. Tipos de obxectivos 5.3. As competencias básicas en Educación Primaria
6.- Selección e secuenciación de contidos.	6.1. Contidos educativos: definición e clasificación. 6.2. Selección e secuenciación de contidos.
7. Métodos, principios e estratexias didácticas	7.1. Os métodos de ensino. 7.2. As técnicas de ensino. 7.3. Principios didácticos. 7.4. Estratexias de ensino-aprendizaxe.
8. Tarefas de ensino e organización de procesos de ensino-aprendizaxe	8.1. Actividades e tarefas como elementos do currículo. 8.2. Planificación, execución e avaliación dos procesos de ensino-aprendizaxe.
9. Construción e análise de recursos e materiais didácticos.	9.1. Concepto e clases de recursos didácticos. 9.2. Elaboración de recursos didácticos. 9.3. Avaliación de recursos didácticos.
10. A avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe.	10.1. Concepto, clases e funcións da avaliación. 10.2. Criterios de avaliación. 10.3. Técnicas e instrumentos de avaliación.
11. Diversidade e inclusión na aula de Primaria.	11.1. A adecuación do currículo ao alumnado. 11.2. O ensino inclusivo. 11.3. A distribución flexible de espazos.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	3	6	9
Lección maxistral	8	16	24
Debate	5	10	15
Obradoiro	8	16	24

Traballos de aula	6	12	18
Seminario	5	15	20
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	5	10
Traballos e proxectos	8	8	16
Probas de tipo test	1	6	7
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	6	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Observación por parte do docente do contido da materia e das actividades a realizar durante cúrsoo.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante .
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente únaa sesión maxistral.
Obradoiro	Elaboración de diferentes recursos didácticos alternativos: de tipo lúdico e manipulativo, audiovisuais, unidades didácticas globalizadas, guións didácticos, manualidades artísticas para introducir temas do currículo de primaria, deseños curriculares de aula sobre o ciclo anual das festas populares e temas propios da escola primaria (datas significativas, días internacionais, etc.)
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
Seminario	Estudo e debate en relación aos DCBs. Análise e estructuración do traballo a desenvolver con eles como documento base.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Traballos de aula	Seguimento das actividades realizadas por cada estudante en clases de gran grupo, grupos medios e grupos pequenos. Importancia especial adquire a tutela nos traballos tutelados, onde será preceptivo un mínimo de tres reunións entre o titor/a e o grupo de alumnos que o realicen.
Obradoiro	Seguimento das actividades realizadas por cada estudante en clases de gran grupo, grupos medios e grupos pequenos. Importancia especial adquire a tutela nos traballos tutelados, onde será preceptivo un mínimo de tres reunións entre o titor/a e o grupo de alumnos que o realicen.
Seminario	Seguimento das actividades realizadas por cada estudante en clases de gran grupo, grupos medios e grupos pequenos. Importancia especial adquire a tutela nos traballos tutelados, onde será preceptivo un mínimo de tres reunións entre o titor/a e o grupo de alumnos que o realicen.
Probas	**Descrición**
Traballos e proxectos	Seguimento das actividades realizadas por cada estudante en clases de gran grupo, grupos medios e grupos pequenos. Importancia especial adquire a tutela nos traballos tutelados, onde será preceptivo un mínimo de tres reunións entre o titor/a e o grupo de alumnos que o realicen.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Proba tipo test de items de contestación única (20%) e proba de contestación longa (20%) que totaliza un 40%. Será necesario alcanzar un 2 sobre 4 como mínimo entre as duas probas.	40	A2 A3 A4	B1	C5 C7 C8 C9 C11 C12 C15 C16 C17	D1 D2 D14 D16 D22 D23
Obradoiro	Valoración dos traballos prácticos realizados polo alumno (recursos didácticos elaborados) O traballo en aula, neste caso, require completarse con actividades realizadas fora dela.	20	A3	B10 B11	C12 C13 C14 C17 C18	D2 D9 D22

Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante	20	A2 A3 A4	B2 B3 B4 B5 B11	C11 C12 C13 C16	D2 D6 D9 D14 D16 D22
Seminario	Elaboración práctica dun deseño curricular de aula sobre un tema escollido polo alumno entre varios. Aplicación da teoría a un caso práctico. O traballo consistirá na elaboración dunha Ou.D. O traballo en aula, neste caso, require completarse con actividades realizadas fóra dela.	20	A2 A3 A5	B2 B4	C16	D2 D13 D15

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar satisfactoriamente a materia recoméndase asistir a clase. A puntuación final será a suma de as puntuacións obtidas en cada unha das partes, debendo obterse a puntuación mínima de 5 para aprobar a materia. así mesmo, é requisito superar a proba ou exame (2 sobre 4) para poder sumar as puntuacións do resto das probas e actividades obxecto de avaliación.

O formato do exame será concretado polo profesor durante a primeira semana de clase.Se existe a posibilidade de que se programe algunha actividade en coordinación con outras materias, a avaliación será realizada polos profesores correspondentes. De ser así, comunicarase ao alumnado durante o primeiro mes de clase.Aquel alumnado que por circunstancias xustificadas non poida asistir a clase regularmente, deberá comunicalo durante o primeiro mes de clase. A avaliación para este alumnado consistirá na realización dunha proba teórica dos contidos da materia (70%) e de un traballo práctico tutelado (30%). É requisito superar a proba ou exame (3,5 sobre 7) para sumar a nota do traballo. As competencias non adquiridas na convocatoria de xaneiro (primeiro período) poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo. Neste caso, manterase a nota de próbalas/actividades xa superadas ata a segunda convocatoria.As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Escola.Este documento é unha declaración de intencións sobre o traballo do alumnado na materia, polo que a información aquí contida ten carácter orientativo e pode sufrir lixeiras modificacións derivadas do consenso co grupo clase ou por circunstancias imprevistas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Escamilla, A., **Las competencias en la programación de aula: infantil y primaria (3 - 12 años)**, Graó, 2009

Bibliografía Complementaria

Antunez, S. y Del Carmen, M. y otros., **Del proyecto educativo a la programación de aula: el qué, el cuanto y el como de los instrumentos de la planificación didáctica.**, Graó, 1992

Cabrerizo, J. Rubio, M. y Castillo, S., **Programación por competencias.Formación y práctica,**, Pearson Educación, 2007

Herrán, A. Y Paredes, J., **Didáctica General.**, Mc Graw Hill, 2008

Escamilla, A., **Las competencias Básicas. Claves y propuestas para su desarrollo en los centros,**, Graó, 2009

Escribano, A. y Martínez, A., **nclusión Educativa y Profesorado inclusivo**, Narcea, 2013

Gómez, I., **Manual de Didáctica: aprender a enseñar.**, Pirámide, 2014

Medina, A. y Domínguez, M., **Didáctica. Formación básica para profesionales de la educación**, Universitas, 2009

Moral, C., **Teoría y práctica de la enseñanza**, Pirámide, 2010

Vázquez, P. y Ortega, J L., **Competencias Básicas: desarrollo y evaluación en Educación Primaria.**, Wolters Kluwer educación, 2010

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Socioloxía: Socioloxía da educación/V51G120V01105

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria				
Materia	Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria			
Código	V51G120V01202			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Marti Mallen, José María			
Profesorado	Marti Mallen, José María			
Correo-e	josemaria.martimallen@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
Descrición xeral	A integración desta materia no ensino formal do Grao de Maxisterio responde á incorporación xeneralizada ao sistema educativo das Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC); a aprendizaxe personalizada e a súa universalización como grandes retos da transformación educativas, a adquisición de actitudes e o aprender facendo, demandan o uso intensivo das tecnoloxías , permitindo personalizar a educación e adaptala ás necesidades e ritmo de cada alumno/a; o TIC son unha peza fundamental para producir o cambio tecnolóxico que levará a conseguir o cambio metodolóxico que leve a conseguir o obxectivo de mellora da calidade educativa. Con esta materia terase a oportunidade de coñecer, analizar e valorar o novo papel do profesor, do alumno e dos elementos que configuran o acto didáctico. O estudiantado coñecerá novos recursos didácticos con base tecnolóxica, así como aprenderá a deseñar e elaborar materiais didácticos usando as novas tecnoloxías. O carácter instrumental se esta materia se focaliza na adquisición das competencias necesarias para a súa implementación no traballo diario servindo de apoio a outras materias do plan de estudos. Por último e como mestre/a será necesario que sexas capaz de axudar aos teus alumnos/as a desenvolverse coas Novas Tecnoloxías, cunha visión crítica e reflexiva, que che permita descubrir nas tecnoloxías unha ferramenta non só para utilizalas de forma lúdica , senón tamén para a súa formación como cidadáns/as libres e responsables.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida

B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionales e sociais
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e evaluar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática relativos ao ambito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D22	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Analizar o contexto actual da Sociedade da Información e reflexionar sobre o novo contorno social e educativo que xeran os Tics, dando lugar á necesidade de xerar novas competencias persoais e profesionais.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B6 B9 B10	C1 C2 C7 C8 C11 C17 C19	D1 D2
Familiarizarse cos marcos lexislativos que regulan o contorno dixital e coñecer a lexislación aplicable ao uso do TIC en educación primaria	A5	B1 B2 B5 B6	C1 C2 C5 C7 C8 C9	D1 D2

Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas	A3 A5	B1 B6	C1 C2 C5 C7 C8 C9 C23	D1 D6
Adquirir competencias dixitais que *faculten ao alumnado no manexo de aplicacións de novos medios tecnolóxicos e dixitais na súa formación continua para o exercicio profesional	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B4 B5 B6 B8 B10 B11 B12	C1 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C15 C17 C19	D1 D5
Construír unha base de coñecementos, actitudes e habilidades técnicas, útiles para o futuro mestre no desenvolvemento da súa actividade profesional que lle permitan unha eficiente utilización dos recursos tecnolóxicos ao seu alcance, analizando e reflexionando sobre as implicacións da súa utilización no desenvolvemento curricular	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B5 B6 B9 B11 B12	C1 C2 C5 C7 C8 C11 C15 C17 C19	D1 D2 D5 D14 D15 D22
Estar capacitado para buscar, seleccionar, avaliar e deseñar materiais didácticos en soportes tecnolóxicos adaptados ás características do alumnado e dos contidos de aprendizaxe así como de realizar unha proposta didáctica de integración curricular en contextos específicos	A2 A3 A4	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B10 B11 B12	C1 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Adquirir habilidades necesarias para o manexo técnico,a produción de materiais e a utilización didáctica dos diversos medios e recursos tecnolóxicos	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C5 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C19 C23	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Identificar puntos fortes e débiles dos recursos dixitais, avaliando e determinando as súas posibilidades de integración nos procesos de ensino-aprendizaxe	A1	B1 B2 B10 B12	C9 C16 C23	D1 D14

Integrar novos medios de comunicación nos procesos de ensino-aprendizaxe	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C5 C7 C8 C11 C17 C19 C23	D1 D7 D14 D15 D18 D22
Adquirir as habilidades necesarias para unha adecuada xestión da información con fins educativos: procura, selección, tratamento, organización e representación da información	A1 A2 A3	B1 B6 B12	C9 C15 C23	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D15 D17 D22
Afrontar a produción e adaptación de materiais e recursos tecnolóxicos de forma creativa e innovadora, axustándose ás necesidades de contornos específicos	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C13 C16 C17 C19 C23	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Utilizar e promover o uso colaborativo das novas tecnoloxías en diferentes contextos socioeducativos	A1	B1 B2 B8 B9 B10 B11	C13 C16 C17	D9 D12 D13 D14
Desenvolver as capacidades de colaboración, participación activa e traballo en equipo como instrumentos básicos da formación como futuros docentes e tomar conciencia de que o ensino é un labor de equipo	A3 A5	B5 B6	C16	D8 D9 D12 D13 D15
Preveer e reaccionar aos inconvenientes ou dificultades que se poden derivar do uso e aplicación dos medios tecnolóxicos e dixitais no exercicio da educación primaria	A1 A2 A3	B1 B3 B6 B7 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C19 C23	D1 D6 D7 D8 D14 D15 D22
Traballar autónomamente, con posicionamento académico e actitude investigadora, ante os procesos educativos en xeral e a educación virtual ou e-earning en particular	A1 A5	B1 B12	C19 C23	D14 D15 D16 D17 D22

Contidos
Tema

TEMA 1. O TIC na sociedade da información	1.1. Alfabetización tecnolóxica e competencia dixital 1.2. Impacto social e educativo da cultura audiovisual dixital. 1.3. Papel dos centros educativos na sociedade da información.
TEMA 2. A integración do TIC encontextos educativos	2.1. Factores que inflúen na súa integración. 2.2. Perspectivas curriculares e modelos de integración do TIC. 2.3. Proxectos nacionais de implantación do TIC nos centros. O proxecto Abalar en Galicia.
TEMA 3. Recursos multimedia para a educación	3.0 Software libre 3.1. Concepto, clasificación e características dos multimedia educativos. 3.2. Funcións e orientación para o uso didáctico dos multimedia educativos. 3.3. Selección e avaliación dos multimedia educativos. 3.4. Deseño e elaboración dos materiais didácticos multimedia.
TEMA 4. Recursos web para a educación	4.1. Aplicacións educativas da web 2.0 4.2. Metodoloxía de traballo con Internet: Webquest, Cazas do Tesouro, Hot Potatoes e JClic. 4.3. Seguridade da infancia en Internet 4.4.Contornas de ensino-aprendizaxe e traballo colaborativo co TIC
TEMA 5. A linguaxe audiovisual e os medios de comunicación de masas	5.1. Lectura de imaxes. A imaxe Dixital. 5.2 A Televisión e a publicidade na aula. 5.3. Función do vídeo e dos cinemas no ensino. 5.4. Integración do cinema na educación
TEMA 6. Novos recursos TIC para o proceso de ensino-aprendizaxe	6.1. Do libro de texto ao libro dixital. 6.2. A Lousa Dixital Interactiva na aula. 6.3. Outros recursos
TEMA 7.Inclusión educativa con apoio do TIC	7.1 As tecnoloxías de apoio á diversidade: tipoloxías e funcións. 7.2 Experiencias de integración do TIC para a inclusión educativa.
TEMA 8.A avaliación e a tutoría a través do TIC.	8.1 O portafolio e a firma para a avaliación e seguimento de actividades. 8.2 Acción titorial mediada por TIC
PARTE PRÁCTICA	As prácticas concretaranse nas dúas primeiras semanas de clase en función dos coñecementos previos dos alumnos e da dispoñibilidade de recursos; serán proxectos de traballo individuais ou en pequenos grupos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	19	19	38
Presentacións/exposicións	2.5	17.5	20
Titoría en grupo	2	10	12
Traballos de aula	2	4	6
Prácticas autónomas a través de TIC	26	40	66
Probas de tipo test	1	7	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición de contidos e bases teóricas da materia por parte do profesorado, incluíndo directrices para desenvolver traballos de forma individual ou en grupo
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o profesor e un grupo de estudiantado en clase dun tema asignado polo docente relacionado coa materia; pódense levar a cabo en grupo ou individualmente pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumnado mantén co profesor para asesoramento, desenvolvemento de actividades e proceso de aprendizaxe. Van encamiñadas a guiar todo o proceso de aprendizaxe, proporcionando documentación, resolvendo dubidade, orientando traballos, corrixindo propostas ...
Traballos de aula	O estudiantado desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación do coñecemento a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas relacionadas coa materia. Desenvólvense de foma autónoma

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Atención personalizada a demanda do alumnado.

Presentacións/exposicións	Atención personalizada a demanda do alumnado, nas sesións específicas previstas para iso e mediante o horario de tutoría sinalado.
Titoría en grupo	As Tutorías individuais terán lugar no despacho C os días reflectidos no mesmo.
Prácticas autónomas a través de TIC	Atención personalizada a demanda do alumnado, nas sesións específicas previstas para iso e mediante o horario de tutoría sinalado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Presentacións/exposicións	Realización,presentación e/ou exposición oral con multimedia sobre proxectos de prácticas.	45	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C2 C5 C6 C7 C8 C9 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D22
Traballos de aula	Participación activa do *estudiantado tanto en clases teóricas como prácticas de temas relacionados cos contidos da materia como de temas proposto polo alumnado complementarios ao temario.	10	A1	B1 B2 B10 B12	C2 C5 C6 C8 C11 C15 C17 C19	D1 D2 D3 D4 D5 D14 D15
Probas de tipo test	Probas tipo test de elección múltiple sobre contidos teóricos da materia.	45	A1	B1 B2 B6 B10 B12	C2 C5 C6 C8 C11 C15 C17 C19	D1 D2 D3 D4 D5 D14 D15

Outros comentarios sobre a Avaliación

Buscando a
excelencia, unha das competencias que se propón nesta materia, recoméndase
ao alumnado que traballe desde o primeiro día, dado que a avaliación
é continua. Teranse en conta o traballo de clase así como os exercicios
prácticos recolleitos polo profesor. Estes recolleranse só nas datas
designadas para iso; entregalos máis tarde implica unha diminución na
puntuación dos mesmos ou &*nbsp;o suspenso automático.&*nbsp;Para
ser cualificados/*as a través da avaliación continua requírese a asistencia
polo menos ao 80% das sesións de prácticas e teóricas respectivamente; o non
cumprir este requisito implica a realización dun exame específico
suxerindo ao alumnado non asistente por causas xustificadas, &*nbsp;comunicalo ao profesor nas dúas primeiras
semanas para buscar alternativas metodolóxicas de avaliación. As *Tutorías
terán lugar no despacho *C os días reflectidos no mesmo.Para
superar a materia é necesario ter unha puntuación mínima de 5 puntos sobre
10 en teoría así como nas prácticas;&*nbsp;non cumprir este requisito implica ter
que recuperar toda a materia no exame de xullo. As datas de exame pódense
consultar na páxina web da escola e na secretaría do
centro.&*nbsp;Como criterios de avaliación considerarase a corrección na
realización dos traballos, a súa claridade explicativa, a *estructuración e
*sistematización dos mesmos, a corrección *ortográfica, a orixinalidade e

creatividade, a capacidade crítica e autocrítica, , a incorporación de bibliografía,, a organización e *estructuración da información, a adecuación ao contexto, a xustificación dos aspectos pedagóxicos dos recursos deseñados, a implicación do alumnado na realización e desenvolvemento das actividades prácticas, a claridade expositiva, a *estructuración de ideas e o espírito crítico na presentación dos contidos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gallego, M.J.; Raposo, M. (coord.), **Formación para la educación con tecnologías.**, Pirámide, 2016

Cebrian De la Serna, M.; Gallego Arrufat, M.J,, **Procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento,**, Pirámide, 2011

Villalba, María, Grasa, Victoria,, **Las nuevas tecnologías en el aula**, Océano, 2013

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Innovación e investigación didáctica/V51G120V01504

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/V51G120V01201
Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino/V51G120V01101

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:
1/Actitude favorable e receptiva para a experimentación e exploración das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías no campo educativo.
2/ Asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumno e para a avaliación por parte dos docentes do grao de desenvolvemento das competencias dixitais como futruro profesor/a.
3/ Que o alumnado non asistente comuníqueo para determinar as alternativas metodolóxicas de avaliación.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia do presente				
Materia	Historia: Historia do presente			
Código	V51G120V01203			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Piñero Sampayo, María Fernanda			
Profesorado	Piñero Sampayo, María Fernanda			
Correo-e	mf_pinero@hotmail.com			
Web	http://escuelamagisterioceuvigo.es			
Descrición xeral	Sobre a base dos coñecementos adquiridos en etapas anteriores, a materia pretende profundar nas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que cabe destacar a localización dos acontecementos no espazo e no tempo, o manexo de fontes de información, a interpretación crítica dos datos, a conciencia de que as explicacións *causales son produto da interacción dun conxunto de factores diversos, capacidade de análise e síntese ou da emisión de xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C31	Comprender os principios básicos das ciencias sociais
C32	Coñecer o currículo escolar das ciencias sociais
C33	Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C37	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D23	Sensibilidade por temas medioambientais

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

1.-Profundar en destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que destacan: localización dos acontecementos no espazo e no tempo, anexo das fontes de información, interpretación crítica dos datos, conciencia de que as explicacións históricas son produto da interacción de diversos factores, capacidade de análise e síntese, capacidade de emitir xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos	A3	B8 B10	C31 C32 C33 C34 C35 C37	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23
2.- Dentro das técnicas historiográficas: manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc	A1 A2 A3 A5	B8 B11	C31 C32 C33 C34 C35 C37	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23
3.- Integración de novas tecnoloxías de información: como fontes primarias e como obxecto de estudo, alcanzando a capacidade de analizar críticamente o impacto das novas tecnoloxías e medios de comunicación	A2 A5	B11		D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16
4.- Capacidade para reflexionar críticamente sobre aspectos importantes do Presente e sobre a construción de valores sociais, os cambios nas relacións de xénero e intergeneracionales, multiculturalidad e interculturalidad, a discriminación e inclusión social.	A3	B9		D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23

Contidos	
Tema	
HISTORIA E TEMPO. O CAMBIO HISTÓRICO E A SÚA DIMENSIÓN CULTURAL	- Concepto de Historia - O estudo da Historia - Historia do Presente. Problemas na delimitación do período
MOVEMENTOS SOCIAIS E POLÍTICOS NA CONTEMPORANEIDAD	- A Ditadura franquista - A Transición - O Período democrático
As BASES DO TEMPO PRESENTE.	- A España do Presente . Organización territorial . Sistema Político . Realidade social
O MUNDO DO PRESENTE: DE 1989 Á "GRAN RECESIÓN".	- Transformacións no ámbito internacional. O novo mapa xeopolítico - O panorama actual. Alternativas, cambios... - Análise e estudo dos principais acontecementos do período

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	6	18	24
Traballos de aula	8	20	28
Seminario	3	6	9
Traballo tutelado	8	20	28
Titoría en grupo	3	9	12
Lección maxistral	22	25	47
Probas de resposta curta	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Presentacións/exposicións	As exposicións faranse sobre temas propostos polo profesor. Poranse en común na aula, onde se valorará a estrutura dos contidos, a boa disposición para traballar en grupo, a eficacia para solicitar e seleccionar a información, a capacidade para falar en público, a presentación, etc.
Traballos de aula	Traballos realizados de maneira individual ou en grupo polo alumnado, orientados ao achegamento á bibliografía especializada, aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da Historia do Presente. Realizaranse fóra e dentro da aula, tutelados polo profesor.
Seminario	O profesor proporá a asistencia a diversas conferencias e actividades culturais que teñan interese para o desenvolvemento da materia.
Traballo tutelado	Presentación e entrega, nas datas sinaladas, dos traballos realizados de maneira individual ou en grupo por parte dos alumnos. Valorándose o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo.
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistrais, sobre as lecturas recomendadas para a presentación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenvolva a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida expor ao alumno
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia polo profesor, debates dirixidos, achega persoal do alumno.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Traballos de aula	
Traballo tutelado	Horario titorías: mércores 12h.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballos de aula	Traballos realizados en horas de prácticas. Neste apartado valorarase a asistencia, que terá un valor do 10%, e a actitude fronte ao traballo (interese, participación dentro do grupo, implicación...) que se computará dentro da nota dos traballos e que suporá outro 10%.	20	A1 A2 A3 A5	B8 B10	C31 C32 C33 C34 C35 C37	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23

Traballo tutelado	Presentación e entrega, nas datas sinaladas, dos traballos realizados de maneira individual e en grupo por parte dos alumnos. Valorásese o marco teórico, a estrutura e a articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo. Obxectivos de aprendizaxe: Profundar nas destrezas propias da aprendizaxe histórica: localización dos contidos no espazo e no tempo, anexo de fontes de información, interpretación crítica dos datos, conciencia de que as explicacións históricas son produto da interacción de diversos factores; capacidade de análise, capacidade de emitir xuízos fundamentados sobre asuntos sobre asuntos controvertidos. Dentro das técnicas historiográficas: Manexo das categorías temporais, representación de ciclos e de etapas, vocabulario específico, etc.	30	A1 A2 A3 A5	B8 B10	C31 C32 C33 C34 C35 C37	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D20 D23
Probas de resposta curta	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estructuración de ideas e a precisión e claridade expositiva Resultados da aprendizaxe: Capacidade para reflexionar críticamente sobre aspectos importantes do Presente e sobre a construción de valores sociais, os cambios nas relacións de xénero e intergeneracionales, multiculturalidad e interculturalidad, a discriminación e inclusión social, etc.	50	A1 A2	B9		D1 D2 D6 D7 D8 D14 D20 D23

Outros comentarios sobre a Avaliación

Valorarase a asistencia e participación activa nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, tutorías e outras actividades. Aqueles alumnos que non realicen todas as actividades e traballos prácticos ou que non alcancen nestes ou no exame unha cualificación de aprobado, deberán repetir na segunda convocatoria aquelas partes da materia que teñan suspensa. Os alumnos que non cumpran coa asistencia esixida, deberán examinarse de todo o programa da materia. Así mesmo, deberán realizar unha proba específica que poderá estar incluída na proba escrita.

Data de exame: Consultar calendario de exames na páxina web.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Aguallo Blaye, P., **Historia de España**, Espasa-Calpe, 1996

Artola, M., **Historia de España Alfaguara**, Alfaguara, 1975

Avilés Farré, J., Egido León, A., **Historia contemporánea de España desde 1923: Dictadura y Democracia**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2011

Dominguez Ortíz, A., **España: tres milenios de historia**, Ediciones de Historia, S.A. Marcial Pons, 2005

Palmer, R., Colton,J., **História contemporánea**, Akal, Textos, 1990

Valdeón, J., Pérez, J., Juliá, S., **Dossier de Historia de España**, Espasa. Colecc. Austral, 2010

Bibliografía Complementaria

AA.VV., **La cultura bajo el franquismo**, Ediciones de bolsillo, 1977

Alonso Castrillo, S., **La apuesta del centro. Historia de la UCD**, Alianza, 1996

Aparicio, M.A., **El sindicalismo vertical y la formación del Estado franquista**, Eunibar, 1980

Areilza, J.M., **Cuadernos de la Transición**, Planeta, 1983

Armero, J.M., **Política exterior de España en democracia**, Espasa Calpe, 1988

Armero. J.M., **Política exterior de Franco**, Planeta, 1978

Artola, M., **Textos fundamentales para la Historia**, Revista de Occidente, 1975

Constitución Española 1978,

Cotarelo, R., **Transición política y consolidación democrática (1975-1986)**, Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS), 1992

García de Cortázar, F, **Atlas de Historia de España**, Planeta, 2005

García de Cortazar,, **Historia de España. De Atapuerca al Estatut**, Planeta, 2007

Maravall, J.M., **La política de la Transición 1975-1980**, Taurus, 1981

Moreno, A., **España y el proceso de construcción europea**, Ariel, 1998

Peces Barba, G., **La elaboración de la Constitución de 1978**, Centro de Estudios Constitucionales, 1988

Prego, V., **Así se hizo la Transición**, Plaza y Janés, 1995

Prego, V., **Diccionario de la Transición**, Plaza y Janés, 1999

Rodríguez Jiménes, J.L., **Historia de la España actual**, Universitas, 2014

Tamames, R., **Estructura económica de España**, 24 Ed., Ciencias Sociales. Alianza, 2005

Gobierno de España. Ministerio de Cultura, **Centro documental de la Memoria Histórica**, http://www.mcu.es/archivos/docs/MC/AGC/Boletin_num,

Red de bibliotecas del CIDA y de los archivos estatales gestionados por el Ministerio de Cultura, **http://www.mcu.es/ccbae/es/consulta/busqueda.cmd**,

Gabinete de Prensa del Ministerio de Cultura, **http://www.mcu.es/principal/prensa.html**,
Congreso de los Diputados de España, **http://www.mcu.es/principal/prensa.html**,
Congreso de los Diputados. Publicaciones, **http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso/Publicaciones**,
Archivo General de la Administración, **http://cvc.cervantes.es/obref/arnac/administracion/**,
Base de datos de libros antiguos o descatalogados, **http://www.iberlibro.com/**,
Real Instituto Elcano, **http://www.realinstitutoelcano.org/**,
Centro de Investigaciones Sociológicas CIS, **http://www.cis.es/cis/opencms/ES/index.html**,

Recomendacións

Outros comentarios

Valorarase a participación en clase, a calidade das actividades realizadas e a capacidade de traballar en grupo.

Todos os aspectos que se exiegen nesta materia deben verse cumpridos de forma satisfactoria. O non cumprimento dalgún deles suporía o suspenso da materia. Poderase superar cada apartado de forma individual, pero xa na seguinte convocatoria.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento

Materia	Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento			
Código	V51G120V01204			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Moreno García, Mª Victoria			
Profesorado	Moreno García, Mª Victoria			
Correo-e	mariavictoria.morenogarcia@ceu.es			
Web	http:////www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é formar educadores que coñezan as dificultades que poden presentar na súa aprendizaxe os alumnos con necesidades específicas de apoio educativo, que saiban avalialas e intervir para emendalas.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
C3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións
C4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informalas e colaborar no seu tratamento
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D16	Aprendizaxe autónoma
D18	Creatividade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar manifestacións escolares de dificultades de aprendizaxe e trastornos do desenvolvemento.	A3 B2 C4 D8 D16
Aplicar os coñecementos adquiridos para favorecer a aprendizaxe e o desenvolvemento en contextos diversos e plurais.	A2 B2 C6 D2 D7 D8 D13

Analizar de forma crítica os coñecementos provenientes da psicoloxía da educación e do desenvolvemento para construír unha visión propia, integradora e articulada que permita a mellora, a aprendizaxe e o desenvolvemento dos nenos con necesidades específicas de apoio educativo.	A3	B10	C3 C6	D13
Identificar as dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, informar e colaborar no seu tratamento.	A3 A4	B2	C6	D1 D2 D8 D9 D18

Contidos

Tema	
Tema 1.- As necesidades especificas de apoio educativo e a discapacidade.	O normal e o patolóxico no neno: 1.1.- Concepto de normalidade e/ou patoloxía: problemas xerais. 1.2.- Trastornos da infancia e a adolescencia.
Tema 2.- Identificación, prevención e intervención psicoeducativa nas dificultades na aprendizaxe escolar durante a educación primaria.	2.1 Dificultades de comunicación na escola: Dislexia, disgrafía, disortografía. Estratexias de avaliación e intervención. 2.2 Alumnos con necesidades específicas por Déficit Sensoriais. 2.2.1 A deficiencia auditiva Concepto, etioloxía, tipos, desenvolvemento e intervención 2.2.2 A deficiencia visual. Concepto etioloxía, tipos, desenvolvemento e intervención 2.3 Alumnos con necesidades específicas relacionadas coa Capacidade Cognitiva. 2.3.1 A deficiencia Mental: Concepto, etioloxía, tipos, desenvolvemento e intervención. 2.3.2Necesidades educativas dos alumnos superdotados. Estratexias de identificación e intervención. 2.4 Alumnos con necesidades específicas relacionadas coa Motricidade. Concepto, etioloxía, tipos, desenvolvemento e intervención.
Tema 3.- Identificación e intervención psicoeducativa nas dificultades de aprendizaxe asociadas a factores sociais na educación primaria.	3.1 Alumnos con necesidades específicas relacionadas con incorporación tardía: concepto, etioloxía, desenvolvemento e intervención.
Tema 4.- Identificación e intervención psicoeducativa nas dificultades de aprendizaxe vinculadas aos trastornos do desenvolvemento na educación primaria.	4.1 Alumnos con necesidades específicas relacionadas con trastornos do Desenvolvemento, a Personalidade e o Comportamento: concepto, etioloxía, desenvolvemento e intervención.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	25	0	25
Resolución de problemas	7	16	23
Estudo de casos/análises de situacións	13.5	44.5	58
Traballos de aula	5	12	17
Probas de tipo test	2	25	27

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicacións sobre os contidos teóricos e sobre a intervención práctica nas necesidades específicas de apoio educativo.
Resolución de problemas	Deseño de propostas de prevención e intervención de casos prácticos.
Estudo de casos/análises de situacións	Concreción dunha proposta de identificación, prevención e tratamento dun caso de dificultades de aprendizaxe e un caso de trastorno do desenvolvemento.
Traballos de aula	Análise e profundización teórico-práctica dos contidos fundamentais da materia, en grupos de traballo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Traballos de aula	Resolución de dúbidas e preguntas durante as horas de traballo e nas horas de titoría. Que terán lugar os luns de 13:00 a 14:00.
Resolución de problemas	Resolución de dúbidas e preguntas durante as horas de traballo e nas horas de titoría. Que terán lugar os luns de 13:00 a 14:00.
Estudo de casos/análises de situacións	Resolución de dúbidas e preguntas durante as horas de traballo e nas horas de titoría. Que terán lugar os luns de 13:00 a 14:00.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	Deseño de propostas de prevención e intervención de casos prácticos exemplo de dificultades de aprendizaxe e trastornos do desenvolvemento. Teráse en conta o traballo realizado nas horas prácticas.	25	A2 A3	B2 B10	C6	D7 D8 D9 D18
Estudo de casos/análises de situacións	Concreción dunha proposta de identificación, prevención e tratamento dun caso de dificultades de aprendizaxe e un caso de trastorno do desenvolvemento.Teráse en conta o traballo realizado nas horas prácticas.	25	A2 A3	B2 B10	C4	D1 D2 D8 D9
Traballos de aula	Análise e profundización teórico-práctica dos contidos fundamentais da materia, en grupos de traballo. Participación activa nas horas teóricas.	10	A2	B2 B10	C3	D2
Probas de tipo test	Resposta a cuestións teórico-prácticas sobre a materia en formato tipo test de opción múltiple.	40	A2 A3	B2	C6	D8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para os estudantes que sigan a avaliación continua (80% de asistencia ás sesións da materia), os traballos e actividades de aula programadas serán obrigatorios. Seguir a modalidade de avaliación continua, non garante o aprobado na materia.

Os estudantes que non sigan a avaliación continua deben realizar na data oficial, un exame no que se avaliarán as competencias básicas da materia. O exame consistirá na resolución dun caso práctico de dificultades de aprendizaxe ou trastornos do desenvolvemento, completando os apartados establecidos.

Aqueles estudantes que non superen a materia pola modalidade de avaliación continua ou suspendan na convocatoria anterior (maio), poderán avaliarse novamente na convocatoria de xullo, de acordo aos mesmos criterios establecidos na convocatoria anterior (resolución de caso práctico).

Consultar a data oficial de exame de cada convocatoria na seguinte ligazón

Datas exames:
Consultar: http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/organizacion-academica/escola-maxisterio-vigo-ceu-examenes.php

A nota dos traballos prácticos contabiliza para a nota final só durante o presente curso. Deberase alcanzar un cinco en cada un dos apartados para superar a materia.

Este documento é unha declaración de intencións sobre o traballo dos estudantes na materia; polo que pode sufrir lixeiras modificacións derivadas do consenso co grupo clase ou por circunstancias imprevistas.(Específicamente o tipo de examen poderá ser cambiado debido ás condicións especiais do grupo).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alcantud, F., **Intervención psicoeducativa en niños con trastornos generalizados del desarrollo**, Pirámide, 2003

Alcantud, F., **Mi hija tiene parálisis cerebral infantil**, Síntesis, 2008

Arco, J. L. y Fernández, A. (Coords.), **Manual de evaluación e intervención psicológica en necesidades educativas especiales**, McGraw-Hill, 2004

Barkley, R., **Niños hiperactivos. Cómo aprender y atender sus necesidades especiales**, Paidós, 2002

Botías, F., Higueras, A. M. y Sánchez, J. F., **Necesidades Educativas Especiales: planteamientos prácticos**, Wolters Kluwer Educación, 2012

De la Iglesia, M. y Olivar, J. S., **Autismo y síndrome de Asperger. Trastornos del espectro autista de alto funcionamiento. Guía para educadores y familiares**, CEPE, 2011
Deaño, M., **Como prevenir las dificultades del cálculo**, Aljibe, 2000
García Sánchez, J. N., **Deficiencias visuales: etiología, caracterización y evaluación**, Pirámide, 2005
García, J. N., **Dificultades del desarrollo: evaluación e intervención**, Pirámide, 2007
González, M. J. (Coord.)., **Prevención de las dificultades de aprendizaje**, Pirámide, 2012
González, R. Mª. y Guinart, S., **Alumnado en situación de riesgo social**, GRAO, 2011
Joselevich, E., **Síndrome de deficit de atención con o sin hiperactividad ADHD en niños, adolescentes y adultos**, Paidós, 2003
Latorre, A. y Bisetto, D., **Trastornos del desarrollo motor**, Pirámide, 2009
Mendoza, M. T., **¿Qué es el trastorno por déficit de atención? Guía para padres y maestros?**, Trillas, 2005
Miranda, A. (Coord.), **Manual práctico de TDAH**, Síntesis, 2011
Ortiz, M. R., **Manual de dificultades de aprendizaje**, Pirámide, 2004
Santiuste, V., **Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica**, CCS, 2006
Teruel, J. y Latorre, A., **Dificultades de aprendizaje. Intervención en dislexia y discalculia**, Pirámide, 2014
Vila, J.O. y Gutiérrez, F., **Manual básico de dificultades de aprendizaje**, Sanz y Torres, 2013

Bibliografía Complementaria

Junta de Andalucía, **Los trastornos generales del desarrollo. Una aproximación desde la práctica**, Autor, 2006
Levitt, S., **Tratamiento de la parálisis cerebral y del retraso motor**, (3ª ed.), Médica Panamericana, 2005
Luque, D.J. y Romero, J.F., **Trastornos del desarrollo y adaptación curricular**, Aljibe, 2002
Marchesi, A., Coll, C. y Palacios J., **Desarrollo psicológico y educación III**, Alianza Editorial, 2004
Montón, M. J., **La integración del alumno inmigrante en el centro escolar**, GRAO, 2003
Orjales, I., **TDAH. Elegir colegio, afrontar los deberes y prevenir el fracaso escolar**, CEPE, 2012
Orjales, I. y Polaino, A., **Programas de intervención cognitivos-conductual para niños con déficit de atención con hiperactividad**, CEPE, 2001
Ripoll, J. C., y Yoldi, M., **Alumnos distraídos, inquietos e impulsivos. (TDA-H). Estrategias para atender su tratamiento educativo en Educación Primaria**, CEPE, 2009
Rivière, A. y Martos, J. (Comp.), **El niño pequeño con autismo**, APNA, 2001
Xunta de Galicia. Conselleria de Educación e Ordenación Universitaria. Conselleria de Emigracion, **Plan de acollida. Materiais de apoio ao profesorado para a atencion educativa ao alumnado procedente do estranxeiro**, Conselleria de Educación e Ordenación Universitari,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prevención e intervención nas alteracións comunicativa-lingüísticas/V51G120V01955
Proceso lecto-escritor: desenvolvemento, alteracións, avaliación e tratamento/V51G120V01953
Psicopatoloxía da audición e da linguaxe/V51G120V01952

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/V51G120V01205

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/V51G120V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar

Materia	Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar			
Código	V51G120V01205			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Muñoz Prieto, María del Mar			
Profesorado	Muñoz Prieto, María del Mar			
Correo-e	mmunoz@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia proporciona ao alumno un coñecemento detallado dos procesos de ensino- aprendizaxe. Considérase fundamental que o alumnado sexa capaz de adestrarse para que no futuro poida levar a cabo un papel de guía, orientador en todos os ámbitos que *conciernen ao ámbito educativo, así como desenvolver un espírito crítico e reflexivo.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
D2	Capacidade de organización e planificación
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Promover o traballo cooperativo e o traballo autónomo que permita deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe con outros docentes e profesionais.	A2	B1 B2	C4 C5 C6 C13 C23	D2 D8 D9 D12
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de primaria e utilizalos para xestionar o clima da aula e a instrución.	A2	B3 B4 B5 B5 B6 B9 B10 B11	C11 C12 C13 C20	D2 D3 D9 D10 D16 D17 D20
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de primaria e utilizalos para xestionar o clima da aula e a instrución.		B3	C1 C13	D2 D8 D9 D12

Contidos

Tema	
1. PARADIGMAS E CONCEPCIÓNS TEÓRICAS SOBRE A APRENDIZAXE E A APRENDIZAXE ESCOLAR	1.1. Conductismo. 1.2. Cognitivismo. 1.3. Inicios do constructivismo. 1.4. Constructivismo social.
2. CONTEXTOS E FACTORES CONDICIONANTES NA IDADE ESCOLAR	2.1. O contexto familiar: funcións psicolóxicas e educadoras da familia. 2.2. A interacción familia-escola. 2.3. Programas de formación de pais. 2.4. O contexto escolar: factores que favorecen a aprendizaxe na escola. 2.5. Factores persoais, contextuais e relacionais que favorecen a aprendizaxe na escola.
3. PROCESOS DE APRENDIZAXE NA IDADE ESCOLAR	3.1. Importancia da percepción e a atención, como elementos esenciais para a aprendizaxe. 3.2. A memoria. 3.3. A intelixencia e os diferentes estilos cognitivos relacionados coa aprendizaxe.
4. PROCESOS AFECTIVOS E MOTIVACIÓN ACADÉMICA NA IDADE ESCOLAR	4.1. A educación emocional. 4.2. Motivación e metas académicas. As atribucións causais. 4.3. O papel do autoconcepto, a autoestima e a autoeficacia no rendimento académico.
5. INTERACCIÓN ALUMNO-ALUMNO E PROFESOR-ALUMNO EN EDUCACIÓN ESCOLAR	5.1. A eficacia do docente. 5.2. Expectativas dos profesores e rendemento dos alumnos. 5.3. O clima positivo na aula. 5.4. Interacción entre iguais e desenvolvemento. 5.5. A aprendizaxe cooperativa.
6. CONTEXTO FAMILIAR, Tics E APRENDIZAXE NA ETAPA ESCOLAR	6.1. O uso dos Tics e a aprendizaxe escolar.
7. MÉTODOS E PROCEDEMENTOS DE INVESTIGACIÓN EN PSICOLOXÍA DA EDUCACIÓN	7.1. Por que é importante a investigación. 7.2. O enfoque da investigación científica. 7.3. Métodos de investigación

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	18	40	58
Traballos de aula	11	22	33
Debate	4	10	14
Presentacións/exposicións	7	15	22
Probas de tipo test	1	0	1
Probas de resposta curta	4	1	5
Traballos e proxectos	6	6	12
Outras	3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto coa materia de Psicoloxía da Educación, e poder diferenciala coa cursada no primeiro cuadrimestre.
Lección maxistral	O profesor presentará os contidos da materia de forma oral, en ocasións apoiado por medios audiovisuais. Tentarase que o alumno participe de maneira activa nas explicacións, a través de preguntas e/ou comentarios.
Traballos de aula	Resolución de actividades, traballos individuais e/ou en grupo na aula. O alumno deberá realizar a lectura de artigos e/ou libros, previamente indicados polo profesor.
Debate	Proporase a realización de debates, relacionados co tema proposto polo docente. Os debates deberanse preparar con antelación, co cal é imprescindible a consulta ao profesor
Presentacións/exposicións	Todos os alumnos deberán realizar un dossier con a documentación que pida o docente. Será grupal e obrigatoria para todos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Lección maxistral	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos mediante titorías semanais (ben a nivel grupal e/ou individual).
Presentacións/exposicións	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos achega do tema que deben traballar para realizar lle exposición.

Actividades introdutorias	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos acerca da materia de Psicoloxía da Educación.
Debate	A atención personalizada realizarase a través do asesoramento aos alumnos para a preparación dos apartados que deben preparar para a realización do debate
Traballos de aula	Traballos de aula A atención personalizada realizarase a través da supervisión aos alumnos, nos temas que se traballarán o o gupo-aula.
Probas	**Descrición**
Probas de tipo test	A atención personalizada realizarase a través da valoración de probas realizadas na aula
Probas de resposta curta	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos mediante titorías semanais (ben a nivel grupal e/ou individual), e de forma presencial na aula.
Traballos e proxectos	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos achega do tema que debe traballar en grupo. As titorías serán obrigatorias, e consistirán en guiar aos alumnos para que poidan realizar de maneira óptima o seu traballo teórico, que deberá ir acompañado sempre dunha presentación na aula. Para iso, concretarase día e hora.
Outras	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos mediante titorías (ben e nivel grupal e/ou individual). Horario: Consultar páxina Web

Avaliación

	Descrición	Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Probas de tipo test	Para superar a materia, o alumno deberá responder a unha proba tipo test, que deberá estar aprobada.	50		B2 B5	C12 C13
Probas de resposta curta	O alumno deberá entregar ao profesor, cando este solicíteo, reflexións ou valoracións dalgún artigo de revista ou capítulo de libro, froito dunha lectura previa.	10	A2	B2	D2 D9
Traballos e proxectos	O alumno deberá presentar un traballo realizado en grupo sobre un tema proposto polo profesor. Devandito traballo presentarase na aula.	30			D8 D9
Outras	Valorarase a asistencia e a participación (de maneira continuada), así como o bo comportamento na aula.	10			D2 D8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para os estudantes que sigan a avaliación continua, os traballos serán obrigatorios, e puntuarase a asistencia a clase do alumno, que tamén será obrigatoria, tanto nas clases teóricas como nos grupos pequenos (clases prácticas). Esíxese a asistencia regular de polo menos o 80% das sesións). Os traballos entregaranse nas sesións de grupo pequeno, segundo o calendario que se estableza. No caso de que algún estudante non poida seguir a avaliación continua e o traballo en grupo tutorizado polo docente, realizará unha proba na que se avaliarán as competencias básicas da materia, que incluirá contidos teóricos e prácticos. As datas para a realización dos exames serán as mesmas que os estudantes de avaliación continua. Os exames serán as mesmas que os estudantes de avaliación continua. Día do exame. Consultar páxina web da Escola de Maxisterio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bisquerra, R., **Inteligencia emocional en educación**, Síntesis, 2015

Castejón, J. L., **Psicología de la educación**, Club Universitario, 2010

Córdoba, A. I.; Descals A., y Gil Mª. D., **Psicología del desarrollo en la edad escolar**, Pirámide, 2006

González Sampascual, M., **Psicología de la educación. Tomos I y II**, UNED, 2007

Labrador, F. J., **Técnicas de modificación de conducta**, Pirámide, 2008

Myers, D., **Psicología**, Panamericana, 2006

Navarro, J., I., y Martín, C., **Psicología de la educación para docentes**, Pirámide, 2010

Prados, M. M., **Manual de Psicología de la Educación**, Pirámide, 2016

Santrock, J., **Psicología de la Educación**, Mc. Graw Hill, 2006

Trianes, M. V., y Gallardo, J. A., **Psicología de la educación y el desarrollo en contextos escolares**, Pirámide, 2004

Bibliografía Complementaria

Bisquerra, R., **Universo de emociones**, Palau Gea, 2015

Bona, C., **La nueva educación**, Plaza &Janés, 2015

Comellas, M. J., **Un enfoque educativo para prevenir la violencia en la escuela**, Octaedro, 2015

Gámez-Guadix, M., **Escuela de padres 3.0**, Pirámide, 2017

López, C. y Valls, C., **Coaching educativo**, Ed. SM, 2013

Manzanero, Puebla, A. L.,y Álvarez M. A., **La memoria humana: aportaciones desde la neurociencia cognitiva**, Pirámide, 2015

Miltenberger, R. G., **Modificación de conducta. Principios y fundamentos**, Pirámide, 2013

Mora, F., **Neuroeducación**, Alianza, 2017
Núñez C., y Varcalcel, R., **El arte de emocionarte**, Nube de tinta, 2016
Piñuel, I., y Cortijo, O., **Cómo prevenir el acoso escolar**, CEU Educaciones, 2016
Raspall, L., **Neurociencias para educadores**, Homo Sapiens, 2017
Robinson, K., **Escuelas creativas**, Grijalbo, 2015
Vaello Orts, J., **Cómo dar clase a los que no quieren**, Graó, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Organización do centro escolar/V51G110V01203
Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/V51G120V01103

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Titoría e orientación coa familia/V51G110V01303

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/V51G110V01104
Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/V51G120V01104